

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΔΕΚΑΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ, Χ:

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Αθήνα, 22 και 23 Απριλίου 2015
Αμφιθέατρο «Ι. Δρακόπουλος»
Κεντρικό κτίριο Πανεπιστημίου Αθηνών
Πανεπιστημίου 30

ΑΘΗΝΑ 2015

Τετάρτη, 22 Απριλίου 2015

Πρωινή συνεδρία
ΟΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΕΣ ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ:
ΑΠΟ ΤΟ «ΔΙΟΓΕΝΕΙΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ» ΣΤΟ ΠΛΑΣΙ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Προεδρία: Β. Κ. Λαμπρινουδάκης, Α. Καραλή

9.00'-9.15': Έναρξη του Συμποσίου. Χαιρετισμοί:

Καθ. Κ. Μπουραζέλης, Αναπληρωτής Πρύτανη

Καθ. Ε. Καραμαλέγκου, Κοσμήτωρ της Φιλοσοφικής Σχολής,

Καθ. Α. Παπαδία-Λάλα, Πρόεδρος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας,

9.15'-9.30': **Ε. Πέππα Παπαϊωάννου**, Εισαγωγή για την ανασκαφή στο Διογέτειο.

9.30'-9.45': **Σ. Λεκάκης[#], Π. Τριανταφυλλόπουλος[#]**, Οι επιγραφές από το «Διογέτειο Γυμνάσιο».

9.45'-10.00': **Κ. Τζαβελοπούλου[#]**, Η κεραμική της Αρχαιότητας από το «Διογέτειο Γυμνάσιο» στην Αθήνα (2009-2014): Προκαταρκτικές παρατηρήσεις και συνολική αποτίμηση.

10.00'-10.15': **Ν. Μεγαλομμάτη***, Η εφουλαωμένη κεραμική από την ανασκαφή του «Διογενείου Γυμνασίου» στην Αθήνα (11^{ος} - 18^{ος} αι.).

10.15'-10.30': **Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα**, Εισαγωγή για την ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα.

10.30'-10.45': **Γ. Παπαδάτος, Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Γ. Βαβουρανάκης, Π. Βαλαβάνης**, Η πανεπιστημιακή ανασκαφή στο Πλάσι Μαραθώνα.

10.45'-11.00': **Β. Κ. Λαμπρινουδάκης**, Πρόσφατα ευρήματα στο ιερό και την πόλη της Επιδαύρου.

11.00'-11.15': Συζήτηση.

11.15'-11.30': Διάλειμμα

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

Προεδρία: **Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Α. Χασιακού**

11.30'-11.45': **Γ. Κουρτέση-Φιλιπάκη**, Από τη Θάσο στο Δισπηλιό. Το σεμινάριο «Οι λιθοτεχνίες και οστεοτεχνίες της Νεολιθικής εποχής στη βόρεια Ελλάδα», ΕΚΠΑ & EfA (18-28/9/2013).

11.45'-12.00': **Ι. Σπηλιωτακοπούλου***, Λιθοτεχνίες της Πρώιμης εποχής του Χαλκού από την Αττική: η περίπτωση της Μερέντας.

12.00'-12.15': **Γ. Βαβουρανάκης, Ν. Μιχαηλίδης[#], Χ. Γιαρλέλης[#]**, Η θόλωση του Πρωτομινωικού-Μεσομινωικού τάφου Β στο Απεσωκάρι Μεσαράς: Αρχαιολογικές, αρχιτεκτονικές και στατικές παρατηρήσεις.

12.15'-12.30': **Γ. Παπαδάτος**, Οι ανασκαφές του Πανεπιστημίου Αθηνών στην Ανατολή Ιεράπετρας.

12.30'-12.45': **Α. Πλάτων**, Ιερή πορνεία στη μινωική Κρήτη; Αγγίζοντας ένα θέμα «ταμπού» υπό το φως μίας νέας, τολμηρής (:), ερμηνείας ανασκαφικών ευρημάτων από τη Ζάκρο.

12.45'-13.00': **Ν. Πολυχρονάκου-Σγουρίτσα, Ε. Σαλαβούρα[#], Β. Βλαχοδημητροπούλου[#]**, Η έρευνα στον Μυκηναϊκό οικισμό στους Λαζάρηδες Αίγινας.

13.00'-13.15': **Κ. Κοπανιάς**, Οι θρύλοι για τον Πιγιαμαράντου και η δημιουργία ενός ομηρικού ήρωα.

13.15'-13.30': Συζήτηση

13.30': Ξενάγηση στην έκθεση έργων τέχνης από τη Συλλογή Νεότερης Τέχνης του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Απογευματινή συνεδρία

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ – ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

Προεδρία : Γ. Κοκκορού-Αλευρά, Ν. Κούρου

17.00'-17.15': Ν. Κούρου, Τήνος: το νεκροταφείο στη θέση «Βαρδαλάκος».

17.15'-17.30': Α. Παλαιοκρασσά-Κόπιτσα, Παλαιόπολη Άνδρου. Η ανασκαφή της αγοράς της αρχαίας Άνδρου.

17.30'-17.45': Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Το αρχαίο θέατρο της Καρθαίας στην Κέα. Ζητήματα χρονολόγησης.

17.40'-18.00': Σ. Ε. Κατάκης, Β. Νικολόπουλος[#], Η ανασκαφή στον αρχαιολογικό χώρο του λεγομένου «Ρωμαϊκού Βαλανείου» στην Ραφήνα το 2013 και το 2014.

18.00'-18.15': Συζήτηση.

18.15'-18.30': Διάλειμμα

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ : ΥΛΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ

18.30'-18.40': Γ. Βαβουρανάκης, Εισαγωγή στην έννοια της υλικότητας.

18.40'-18.50': Γ. Κουρτέση-Φιλιππάκη, «Βίος και πολιτεία» ενός πυρήνα μηλιακού οψιανού: από το υλικό στην υλικότητα.

18.50'-19.00': Γ. Βαβουρανάκης, Άνθρωποι, πράγματα και φύση στη μινωική Κρήτη: Ενδεικτικά παραδείγματα για μία τριγωνική σχέση.

19.00'-19.10': Δ. Πλάντζος, «Μη με άνοιγε»: η υλικότητα του σφραγίζει στον ελληνορωμαϊκό κόσμο.

19.10'-19.20': Π. Πετρίδης, Από την «ύλη» στο «λόγο» με οδηγό την πρωτοβυζαντινή κεραμική.

19.20'-19.30': Μ. Μούλιου, «Το μουσείο σαν το σπίτι μου»: η υλικότητα των αρχαιολογικών αντικειμένων και οι προσωπικές εμπειρίες των επισκεπτών στο μουσείο.

19.30'-19.45': Συζήτηση

19.45'-20.00': Προβολή του ντοκυμαντέρ : Αθήνα-Παρίσι-Μαδρίτη: στα ίχνη του Homo antecessor. Παλαιολιθικές αρχαιότητες και ταυτότητες στην Ευρώπη του σήμερα.

Πέμπτη, 23 Απριλίου 2015

Πρωινή συνεδρία

ΚΛΑΣΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ- ΜΕΛΕΤΕΣ

Προεδρία: Α. Λαιμού, Ό. Παλαγγιά

9.00'-9.15': Α. Καραλή, Φ. Μαυρίδης[#], Ε. Πέππα Παπαϊωάννου, Σύμβολα και λατρεία στο Σπήλαιο Λεοντάρι.

9.15'-9.30': Μ. Πετράκης*, Οβελοί από το ιερό του Διός στην Πάρνηθα.

9.30'-9.45': Β. Σκαράκη*, Οι σφραγιδόλιθοι από το ιερό της Άρτεμης στη Βραυρώνα.

9.45'-10.00': Ε. Κεφαλίδου, Ξένοι σε μια ξένη χώρα: δύο χαράγματα από την αρχαία Θέρμη (Άνω Τούμπα Θεσσαλονίκης).

10.00'-10.15': Συζήτηση

10.15'-10.30': Διάλειμμα

Προεδρία: Ε. Παπουτσάκη-Σερμπέτη, Π. Βαλαβάνης

10.30'-10.45': Ό. Παλαγγιά, Η Αθηνά του Ομίλου Sorgente της Ρώμης: ένα αετωματικό άγαλμα από την Αθήνα.

10.45'-11.00': Ε. Πέππα Παπαϊωάννου, Κοροπλαστικά έργα από τις Συλλογές του Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου. Τύποι θεατρικοί, ρεαλιστικοί και γελοιογραφικοί.

11.00'-11.15': Χ. Κανελλόπουλος, Ο ναός του Ασκληπιού στη Λισσό.

11.15'-11.30': Α. Σ. Σφυρόερα[#], Η ηπατική αναγέννηση στην αρχαία ιατρική: η μαρτυρία των γραμματειακών πηγών και της εικονογραφίας.

11.30'-11.45': Π. Βαλαβάνης, Τα πανελλήνια ιερά και η πανελλήνια συνείδηση στην αρχαία Ελλάδα.

11.45'-12.00': Συζήτηση

12.00'-12.15': Διάλειμμα

ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΗ

Προεδρία: Ν. Γκιολές – Ε. Δεληγιάννη-Δωρή

12.15'-12.30': Π. Πετρίδης, Το Πανεπιστήμιο Αθηνών στη Θάσο (2007-2014): ένας απολογισμός.

12.30'-12.45': Β. Π. Κλώτσα*, Στοιχεία από την επαγγελματική ζωή και εργασία του βυζαντινού ξυλογλύπτη με βάση γραπτές πηγές και σωζόμενα έργα.

12.45'-13.00': Μ. Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου, Βυζαντινά και βενετικά μνημεία του νομού Λασιθίου: Τεκμήρια για τη ζωγραφική, τη γλυπτική και την κοινωνία στην ανατολική Κρήτη κατά τη βενετική περίοδο.

13.00'-13.15': Γ. Πάλλης, Μεταβυζαντινά χαράγματα στο καθολικό της μονής του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου στον Υμητό.

13.15'-13.30': Ν. Μεγαλομμάτη*, Δύο μεταβυζαντινά μοναστηριακά συγκροτήματα με εγκαταστάσεις αγροτικής οικονομίας στη Σαϊδόνα της Μεσσηνιακής Μάνης.

13.30'-13.45': Συζήτηση

Απογευματινή συνεδρία

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ, ΜΟΥΣΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Προεδρία : Ε. Σημαντώνη-Μπουρνιά, Τ. Χατζηνικολάου

16.30'-16.45': Δ. Πλάντζος, Πώς οι (τοπικές) κοινωνίες θυμούνται: Αυτοσχέδιες αρχαιολογίες από την άκρη της νεωτερικότητας.

16.45'-17.00': Μ. Μούλιου, Τα μουσεία, οι αξίες τους και οι πολίτες: μελετώντας απόψεις και συμπεριφορές στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία.

17.00'-17.15': Σ. Φραγκουλοπούλου*, Περί «Μουσείων Πόλεων».

17.15'-17.30': Σ. Λεκάκης[#], «Δι'αυτά πολεμήσαμεν». Ανασκάπτοντας τη γη της Ιωνίας, 1919-1922.

17.30'-17.45': Συζήτηση

17.45'-18.00': Διάλειμμα

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Προεδρία : Ν. Ζίας, Ο. Μεντζαφού

18.00'-18.15': Ι. Ασημακοπούλου*, Μεταξύ Ουρανού και Γης: Δύο ιταλικά σχέδια του 16ου αιώνα στο Λούβρο, ανάλυση, ερμηνεία και απόδοση.

18.15'-18.30': Κ. Ντακόλια*, Τα Ρωσικά Μπαλέτα του Sergei Diaghilev. Μια νέα επίδραση στα σχέδια των Καρυατίδων του Amedeo Modigliani.

18.30'-18.45': Γ. Σ. Κορρές, Η αλληλογραφία μεταξύ του Ερνέστου Τσίλλερ και του Θεόφιλου Χάνσεν.

18.45'-19.00': Κ. Χανδρά*, Μια διαφιλονικούμενη προτομή για τον Δομήνικο Θεοτοκόπουλο.

19.00'-19.15': Ε. Μαυρομιχάλη, Η ζωγραφική της Σόνιας Καλογεροπούλου: μια πρώτη προσέγγιση.

19.15'-19.30': Δ. Παυλόπουλος, Α. Τάσσοσ - Φώτης Ζαχαρίου: Το χρονικό μιας ασκίαστης φιλίας.

19.30'-19.45': Συζήτηση. Κλείσιμο του Συμποσίου.

20.00': Μουσικός επίλογος: Αποσπάσματα αρχαίας ελληνικής μουσικής, παρουσιασμένα από τον επίκ. καθηγητή του Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Στέλιο Ψαρουδάκη.

Οργανωτική επιτροπή

Καθηγ. Πάνος Βαλαβάνης, Διευθυντής του Τομέα Αρχαιολογίας
και Ιστορίας της Τέχνης

Καθηγ. Μαρία Κωνσταντουδάκη-Κιτρομηλίδου

Αναπλ. καθηγ. Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη

Επίκ. καθηγ. Ευθυμία Μαυρομυχάλη

Λέκτ. Μαρία Μούλιου

ο-ο-ο-ο-ο-ο-ο

Συνεργάτες μελών του Τομέα Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης

* Μεταπτυχιακοί φοιτητές και υποψήφιοι διδάκτορες